

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 08.10.2008
Sayı : 4003

5289

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Nazım Ekren tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 98'inci maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 07.10.2008

Mehmet Akif Hamzaçebi
M. AKİF HAMZAÇEBİ
Trabzon Milletvekili

Adabank'ın Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF)'nin yönetiminde olan %99.9998 oranındaki hisseleri ilk olarak 26.06.2006 tarihinde 60.000.000 YTL muhammen bedel üzerinden satışa çıkarılmış, ancak satış ihalesine katılan olmamıştır. İkinci defa 3.7.2006 tarihinde satış ihalesine konu olan söz konusu hisseler 45.100.000 YTL bedel üzerinden Kuveytli yatırım grubu The International Investor (TII) tarafından satın alınmıştır. Ancak ihale yoluyla gerçekleşen hisse devrinin geçerli olabilmesi, bir diğer ifadeyle bankanın faaliyete geçebilmesi için söz konusu hisse devrinin ilgili mevzuata göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu/Kurulu (BDDK) tarafından uygun görülmesi gerekir. Bu çerçevede konu TMSF tarafından 10.07.2006 tarihli ve 7794 sayılı yazı ile BDDK'ya intikal ettirilmiş, Kurulun konunun kendisine intikal ettirildiği tarihten itibaren 1 (bir) yılı aşkın bir zaman sonra almış olduğu 26.07.2007 tarihli ve 2252 sayılı Kararla anılan hisse devri uygun görülmemiştir. Kurulun hisse devrinin uygun görülmemesine ilişkin gerekçesi aşağıdaki gibidir:

"Bankanın operasyonel, teknik ve insan kaynağı bağlamındaki altyapı yetersizliği ve eksiklikleri dikkate alındığında, devralınmasının akabinde faaliyetlerine devam edebilmesi için önemli ölçüde kaynağa gereksinimi olacağı, iş planında öngörülen büyümeyi finanse edebilmesi için iç kaynakların yanı sıra sermaye artırımına ihtiyaç duyacağı, konjonktüre bağlı olarak sistem genelinde ve/veya Banka özelinde olağanüstü şoklar yaşanması halinde de ilave kaynak girişine ihtiyaç duyulacağı, bu koşullar altında Bankanın ihtiyaç duyduğu ilave kaynağın ortaklar tarafından karşılanabilme gücünün önem taşıdığı, TII'nin iç kaynak yaratma kapasitesinin, TII'nin ve dolaylı olarak Bankanın faaliyetlerinde başarılı olabilmesine bağlı olduğu göz önüne alındığında TII'nin mali gücünün kısıtlı olduğu, sahip olduğu

opsiyon hakkını kullanmasına bağı olarak TII'nin tek gerçek kişi ortağı konumundaki Adnan Al Bahar'ın da gerekmesi halinde kaynak sağlayabilmesi ihtimalinin Kuruma ibraz edilen belgeler çerçevesinde düşük görüldüğü hususları dikkate alınarak Banka hisselerinin %99.9'unun TII'a devrine izin verilmesi uygun görülmemiştir."

İkinci satışın da bu şekilde gerçekleşmemesi üzerine TMSF söz konusu Adabank hisselerini 14.07.2008 tarihli ve 26936 sayılı Resmi Gazetede yayımladığı ilan ile 10.09.2008 tarihinde yeniden ihaleye çıkarmıştır. Bu ihalenin muhammen bedeli 55.000.000 (ellibeşmilyon) ABD Dolarıdır. İhaleye Torunlar Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. ile Kök Menkul ve Gayrimenkul Yatırım Ticaret A.Ş. katılmış ve sonuçta ihale 57.100.000 dolar teklif eden KÖK Şirketi üzerinde kalmıştır. Ancak üçüncü ihale ile ikinci ihale arasında önemli bir fark vardır. Her iki ihalede de aynı hisseler satışa çıkarılırken, üçüncü ihalede ikincisinden farklı olarak hisseler "Adabank Ticari ve İktisadi Bütünlüğü" adı altında cebri icra yoluyla haciz, rehin gibi yasal takyidatlardan arı olarak" satışa çıkarılmıştır. Bu nedenle her iki ihale bedeli kıyaslanabilir değildir.

Bu çerçevede BDDK'ya yönelik sorularım şunlardır:

1. TII'nin mali gücü hangi ölçüler esas alınarak kısıtlı görülmüştür. TII'nin özsermayesi ve bankaya sağlayabileceği kaynağın büyüklüğü nedir? Bu çerçevede BDDK'nın banka için öngördüğü sermaye tutarı ile sermaye yeterlilik rasyosu nedir? Türkiye'de halen sistemde mevcut olan belli başlı mevduat bankalarının sermaye yeterlilik rasyoları nedir? Bu çerçevede Adabank hisselerini satın alan KÖK Şirketi'nin özsermayesi ve bankaya sağlayabileceği kaynağın büyüklüğü nedir? TII için uygulanan ölçüler KÖK Şirketi için de uygulanacak mıdır?
2. 25.08.2008 tarihinde Ticaret Siciline tescil ile kurulan ve kuruluşundan 17 gün sonra 10.09.2008 tarihinde katıldığı Adabank ihalesine 57.100.000 dolar teklif veren KÖK Şirketi'nin kuruluş sermayesi 10.000.000 YTL'dir. Kuruluşundan ihale tarihine kadar geçen 17 günlük süre içerisinde özsermayesini artırması hemen hemen imkansız olan KÖK Şirketi'nin 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 18inci maddesi ve 7, 8 ve ilgili diğer maddeleri ile konuya ilişkin yönetmeliklere göre (1 Kasım 2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmelik ile ilgili diğer yönetmelikler) özsermayesinin yetersiz olduğu açıktır. Bu durumda Şirketin yüzde 35 hissesine sahip olan SİNPAS Yapı Endüstrisi ve Ticaret A.Ş. ile yüzde 64.8 (ilgili gerçek kişilerle birlikte yüzde 65'ine) sahip

- olan EKSİM Grubu'nun öz sermayeleri ve bankaya sağlayabileceği kaynağın büyüklüğüne mi bakılacaktır? Bu şirketlerin özsermayeleri ile bankaya sağlayabilecekleri kaynağın büyüklüğü nedir?
3. BDDK'nın konuya ilişkin kararında TII'nin mali gücünün kısıtlı olması nedeniyle (tüzel kişi ortaklar bir kenara bırakılıp) tek gerçek kişi ortağın durumunun değerlendirildiği ve onun da kaynak sağlayabilmesi ihtimalinin düşük görüldüğü belirtilmektedir. Buna göre KÖK Şirketi'ne ilişkin değerlendirme yapılırken tüzel kişi ortaklar bir kenara bırakılıp sadece gerçek kişilerin kaynak sağlayabilme olanaklarına mı bakılacaktır? 1 Kasım 2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmelik hükümleri buna izin vermediği halde bu mümkün müdür? Bunun mevzuattaki dayanağı nedir? KÖK Şirketi'nin tüzel kişi ortaklarının mali gücüne ve bankaya sağlayabileceği kaynağın miktarına bakılacak ise TII'nin tüzel kişi ortaklarının mali gücü ve bankaya sağlayabileceği kaynağın miktarı neden araştırılmamıştır? Araştırma yapılmış ise TII'nin diğer hissedarları kimlerdir ve mali güçleri ile bankaya sağlayabileceği kaynağın miktarı nedir? Bu çerçevede KÖK Şirketi'nin gerçek kişi ortakları olan ve binde 1 (bir)'er hisseye sahip olan Ahmet ÇELİK ve Ömer Faruk ÇELİK'in durumları aynı ölçü esas alınarak değerlendirilecek midir?
4. TII'nin değerlendirmeye esas alınan tek gerçek kişi ortağının hisse oranı nedir? Değerlendirmeler hangi bilgi, belge ve ölçüler esas alınarak yapılmıştır? BDDK'nın ilgili Kararında "Sistem genelinde ve/veya Banka özelinde olağanüstü şoklar yaşanması halinde de ilave kaynak girişine ihtiyaç duyulacağı, bu koşullar altında Bankanın ihtiyaç duyduğu ilave kaynağın ortaklar tarafından karşılanabilme gücünün önem taşıdığı" denildiği halde neden sadece tek gerçek kişi ortağın durumu değerlendirilmiştir? Tek gerçek kişi ortak TII'nin hakim hissedarı mıdır? Bu gerekçe ile ilgili yönetmeliğin 4/1-j maddesi de dikkate alınarak KÖK Şirketi için yapılacak incelemede silsile yoluyla bütün gerçek kişi ortaklar için aynı ölçüler esas alınarak aynı inceleme yapılacak mıdır?
5. Gerek ABD kaynaklı olarak ortaya çıkan giderek başta AB olmak üzere bütün dünyayı ve ekonomimizi de olumsuz etkileyen finansal krizden; gerekse 2008'in ikinci çeyreğiyle beraber büyüme oranında düşüşle kendini gösteren Türkiye Ekonomisine ilişkin dinamikler ve kırılganlıklardan KÖK Şirketinin hakim hissedarları olan EKSİM Holding A.Ş., SİNPAS Yapı Endüstrisi ve

Ticaret A.Ş ile EKSiM Dış Ticaret A.Ş.'nin mali tablolarının ve bu şirketlerin kaynak sağlayabilme olanaklarının olumsuz etkileneceği hususu BDDK tarafından değerlendirilmekte midir? Ekonomideki gelişmelerin bankanın ihtiyaç duyacağı kaynağı eskiye kıyasla artırdığını düşünüyor musunuz? Gayrimenkul sektöründeki krizin SiNPAŞ'ın mali gücünü ve kaynak yaratma kapasitesini olumsuz etkilemesi söz konusu değil midir? Kurul tarafından yapılacak değerlendirmelerde bu hususlar dikkate alınacak mıdır?

6. KÖK Şirketinin tüzel kişi hissedarlarının banka sisteminden kullandığı kredilerin oluşturduğu riskler nedeniyle Bankalar Yeminli Murakıplarının veya BDDK uzmanlarının düzenlediği raporlar var mıdır? EKSiM Grubunun ortaklarının Bank Asya'dan kullandığı krediler nedeniyle bankanın karşı karşıya kaldığı bir risk söz konusu mudur? Kredilerin zamanında ödenmemiş olması veya donuk kredi grubuna geçmiş olmaları söz konusu mudur? Bankalar Yeminli Murakıplarının veya BDDK uzmanlarının buna yönelik raporları var mıdır? Söz konusu hissedarlardan birinin Bank Asya'dan kullandığı krediler nedeniyle krediyi açan bankanın karşı karşıya kaldığı bir risk söz konusu mudur? Bankalar Yeminli Murakıplarının söz konusu gerçek kişi hissedarın kullandığı bu krediler nedeniyle düzenlediği raporlar var mıdır?
7. TMSF'nin ihale ilanında "ihaleye ancak kendisi ve ortakları, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu ile 27.06.2001 tarih ve 24445 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankaların Kuruluş ve Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerinde belirtilen şartları haiz olan anonim şirketler katılabilir" şartı yer almaktadır. İlanda yer alan yönetmelik 1 Kasım 2006 tarihli ve 26333 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış olan "Bankaların İzne Tabi İşlemleri ile Dolaylı Pay Sahipliğine İlişkin Yönetmelik" ile yürürlükten kaldırılmıştır. Bu durumda BDDK'nın inceleme ve değerlendirmeleri yürürlükte olan yönetmeliğe mi, yoksa TMSF ilanında yer alan yönetmeliğe göre mi yapılacaktır? Her iki yönetmeliğin konuya ilişkin farklılıkları nelerdir?
8. Adabank hisselerinin satışına BDDK tarafından izin verileceği yönünde KÖK Şirketine söz verildiği ve akabinde de bu bankanın halen faaliyette olan bir kalkınma ve yatırım bankası ile birleşeceği ve bunun için gerekli olan iznin de yine BDDK tarafından verileceği iddiaları doğru mudur?